

Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu atorfillit

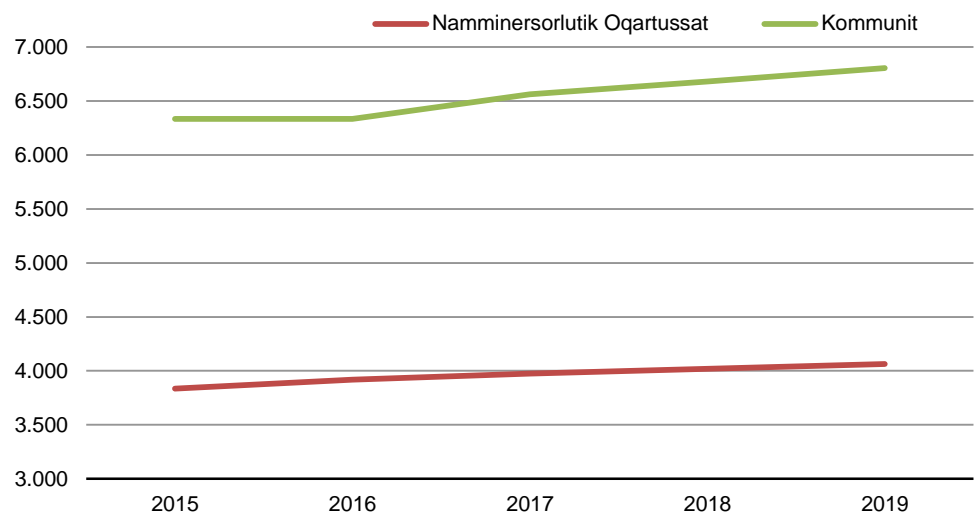
Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu piffissaq tamakkerlugu sulisartut

2019-imi pisorta qarfinni piffissaq tamakkerlugu sulisartut 10.872-iupput. Namminersorlutik Oqartussani piffissaq tamakkerlugu sulisartut 4.065-iusut kommunini piffissaq tamakkerlugu sulisartut 6.806-iusimapput.

Piffissaq tamakkerlugu sulisarneq atorfillit akunnerit suliffigisimasaat malillugit naatsorsoqqitaapput. Piffissap ilaannaanut atorfillit imaluunniit akunnialunnguani sulisimasut sulinerisa sivisussusaat malillugu naatsorsorneqarput.

Kisitsisitigut paasisutissat pisortat akissarsialerivianni AKISSARSIAT-ni nalunaarsuutit tunngavigalugit suliarineqarput.

Titartagaq 1. Kommunini aammalu Namminersorlutik Oqartussani piffissaq tamakkerlugu sulisartut

Najoqutaq: <http://bank.stat.gl/ofnoa2>

Akissarsititsisarneq

Sulisut qaammammusalinnut akunnermusialinnullu naatsorsorneqarput. 2019-imi 7.227-t qaammammusalittut sulisimapput 3.644-illu akunnermusialittut sulisimallutik.

Tabel 1. Piffissaq tamakkerlugu sulisartut, akissarsititsisarneq malillugu

	2018		2019	
	Amerlassusaat	Allannguut	Pct.	
Katillugit	10.699	10.872	173	1,6
Qaammammusiallit	7.074	7.227	153	2,2
Akunnersmusiallit	3.624	3.644	20	0,6

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ofnoa2>

Isumaqatigiissutitut agguanneqarneq

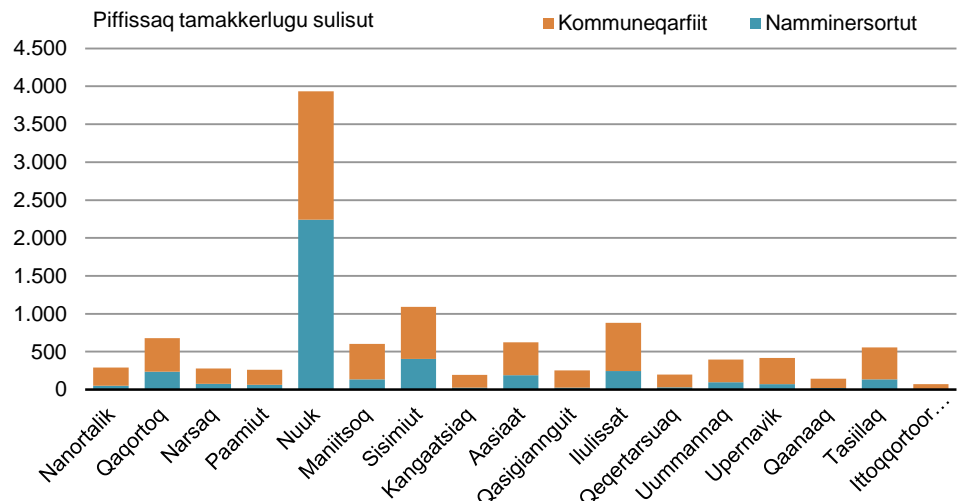
Pisortani atorfillit amerlanersaat isumaqatigiissutit malillugit akissarsiaqarput. Akissarsialerivimmi isumaqatigiissutit malillugit sulisut nalunaarsorneqarsimapput. Kisitsisillu kisitsisaataasivimmi nassaarineqarsinnaapput, uani: <http://bank.stat.gl/ofdoa5>.

2019-imittaaq tjenestemanditut assigisaanilluunniit isumaqatigiissutit malillugit atorfinitsinneqarsimasut ukiumut siulianut sanilliullugit ikileriarsimapput. 2019-imi ikileriaat 2018-imut sanilliullugu piffissaq tamakkerlugu sulisartunik 54-inik amerlassuseqarpoq.

Piffissaq tamakkerlugu sulisartut immikkoortortaqrifiit malillugit

2019-imi Nuummi piffissaq tamakkerlugu sulisartut 3.936-upput, taakkunanga 2.241-t Namminersorlutik Oqartussani atorfinitsinneqarsimapput 1.695-llu kommunimi atorfinitsinneqarsimallutik. Ittoqqortoormiini piffissaq tamakkerlugu sulisartut katillugit 71-iupput, taakkunanga 10-t Namminersorlutik Oqartussani 61-illu kommunimi.

Titartagaq 2. 2019-imi piffissaq tamakkerlugu sulisartut, immikkoortortaqrifik aamma suliaqarfik malillugu

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ofnoa6>

Pisortani atorfillit amerlassusaat

Suliaqarfik malillugu agguataarineq

Suliaqarfik malillugu agguataarinissamut saqqummersitassami Pisortat aningaasaqarneranni COFOG-ip agguataarneqarnissaa utaqqisaavoq. Taamaattumillu kisitsisaataasivimmi tabelimi <http://bank.stat.gl/ofnoa1-mi> kisitsisit aatsaat oktobarimi nutarterneqassapput.

Pisortaqarfinni atorfillit amerlassusaat

2019-imi katillugit 18.976-it piffissami sivikinnerusumi sivilunerusumiluunniit Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sulisimapput. Sulisoq naatsorsuutini ilanngunneqarpoq qaammammi ataasiinnarmi, kvartalimi imaluunniit ukioq naallugu sulisimanera apeqqutaatinnagu. Sulisoq piffissami naatsorsuiffiusumi atorfinni assigiinngitsuni arlalinni atorfeqarsimasinnaavoq. Taamatuttaaq sulisunut tamanut naatsorsuutini inuit amerlassusaat suliaqarfinnut ataasiakkaanut agguataarinermut naatsorsuutitut naleqqiullugit ikinnerupput. Sulisut amerlassusaannut naatsorsuutit atorfimmi piffissamik qanoq annertutigisumik atuisimanermut attuumassuteqanngilaq, tamanna piffissaq tamakkerlugu sulisuunermut naatsorsorneqarpoq.

Tabel 2. Atorfillit, suliaqarfik malillugu

	2018	2019		
	Amerlassusaat	Allannguut		Pct.
Katillugit	18.517	18.976	459	2,5
Namminersorlutik Oqartussat	7.368	7.537	169	2,3
Kommunit	12.960	13.254	294	2,3

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ofnoa2>

Periaaseq

Naatsorsuutini siunertaavoq Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sulisut annertunerusumik erseqqissarneqarnissaat. Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat ilaanngillat. Naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu tallimanut ataatsimut immikkullu suliarineqarput.

Piffissaq tamakkerlugu sulisut (ukiumut nalunaarsuutit nalingi) aammalu sulisut amerlassusaat uuttuutitut atornerqarput. Piffissaq tamakkerlugu sulisarneq atorfillit akunnerit suliffigisimasaat malillugit naatsorsoqqitaapput. Piffissap ilaannaanut atorfillit imaluunniit akunnialunnguani sulisimasut sulinerisa sivilussusaat malillugu naatsorsorneqarput.

Pisortani atorfilinnut naatsorsuutitut pisortat akissarsialeriviat najoqqutarineqarpoq. Naatsorsuineq ukiumoortumik piffissalernerqarpoq, piffissarlu tamakkerlugu sulisut taakkulu amerlassusaat uuttuutitut atornerqarput.

Kisitsisitigut paasissutissani matumani sulisut akissarsiaat pisortat naatsorsuutaanni akissarsianut aningaasartuutitut naatsorsorneqarsimasunit allaanerupput. Assigiinngissutit annertunerusumik uani nassuiarneqarput.

Akissarsiat ilaat naatsorsuutiniittut aningaasarsianik sulianut ilaanngillat. Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiini, Kalaallit peqqissartut illuanni aamma Kalaallit Nunaata avataani atorfillit ilaanngillat.

Akissarsiat naatsorsuutini postinut aallanut nuunneqarsimasinnaapput kisianni aningaasarsianut sulianut ilanngunneqarsimanatik.

Inatsisartut, Naalakkersuisut aamma Kommunalbestyrelsinit akissarsisitsisarnerit allanullu akissarsisitsisarnerit ajunngitsorsiallu ilaanngillat.

Aningaasarsiat allanngortinneqarnerisa kingunerisaannik kingumoortumik iluarsisutit, akissarsisitsisarnernut ilaapput. Aningaasarsianut iluarsisutit akunnerit suliffiusut sunnersimanngimmassuk ilanngunneqannngillat.

Akissarsisitsisarnerni aningaasarsiat sukumiinerupput naatsorsuutini suliarineqarnerinut sanilliullugit. Aningaasarsiat tassani itisilerneqarput. Taamaasilluni ajunngitsorsiassat, isumaginninnermit pissarsiat, Danmarkimi aningaasarsiat il.il. peerneqarsinnaalerlutik, naatsorsuutini peerneqarsinnaanngitsut.

Naatsorsuinerit

Pisortaqaarfinni atorfillit pillugit naatsorsuutit atorfinni suliat suunerinut immikkoortillugit suliarineqarput pisortaqaarfinni ingerlatsinermi aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutininut atungassiannngorlugit. Pisortaqaarfinni atorfillit pillugit naatsorsuutit *Classification of the Functions of Government* (COFOG) atorlugu suliarineqarput. COFOG-imik immikkoortiterineq, pisortat aningaasaqarneranni aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutini immikkoortitereriaaseq atorlugu suliarineqarput.

Akissarsitsisarnermut akissarsianut nalunaarsuutini immikkoortiterineq atorneqarpoq.

Pisortaqaarfinnut naatsorsuutini atorneqartartumi agguaassisarneq malillugu sulisut agguaanneqarput, taamaasilluni sulisunik agguaassineq nunap karsiata naatsorsuutaani kommunillu kontoini akuerisani agguaasseriaaseq malillugu ingerlanneqarluni.

Akissarsianut nalunaarsuutini isumaqatigiissutit agguaanneqarnerit malillugit sulisut isumaqatigiissutinut marlunnik kisitsisitalinnut agguallugit immikkoortiterneqarput.

Piffissaq tamakkerlugu sulisartunut atorfilinnullu naatsorsuinerlut periaaseq

Piffissaq tamakkerlugu sulisartut amerlassusaat (ukiumut nalunaarsuutit nalingi) piffissamut akissarsiffiusumi suliffissatut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasumut (qaammammusialinnut piffissaq akissarsiffik qaammammik ataatsimik naleqarpoq akunnermusialinnullu ullunik 14-inik naleqarluni) naleqqiullugit naatsorsorneqarput, qaammammusialinnullu sulinngiffeqarnerit ilanngunneqarlutik.

Sapaatip akunneranut piffissaq suliffiusoq akunnernik 40-nik sivissuseqarpoq. Qaammammusialinnut ukiumut akunnernik 2.080-inik sivissuseqarluni. Akunnermusialinnut ukiumut akunnernik 1.880-inik sivissuseqarpoq (sulinngiffeqarluni akunnerit ilanngaatigereerlugit, akunnermusiallit ferieqarnersiuteqarmata).

Sulisoq piffissamut suliffissatut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasumit amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit akunnernik suliffeqarsimasinnaavoq. Taamaattoqartillugu sulisut ataatsimik amerlanerusumik ikinnerusumilluunniit piffissaq tamakkerlugu sulisimasutut naatsorsorneqarput.

Akunnerit amerlassusaannut periaatsimi piffissaq suliffiusussatut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasooq malinneqarpoq. Qaammammusialinnut qaammammut akunnerit 173,33-upput piffissap ilaannaanut sulisartunut naqqinneqartartoq. Akunnermusialinnut ullunut 14-inut akunnerit amerlassusaat tassaallutik akissarsiat assigiinngitsut iluanni akunnerit katinnerat piffissami akunnermut suliffiusunut katillugit kisinneqarsinnaasut.

Sulisut amerlassusaat ukiumi kisitsiviusumi sulisimasut amerlassusaattut naatsorsorneqarput.

Piffissami akissarsitsiffiusimasut akunnernut kisinneqarsimanngitsut kisitsinermi ilanngunneqanngillat.

Suliffinnut sulisunullu killiliineq

Pisortani akissarsialerivit naatsorsuutini najoqqutarineqartoq tunngaviusumik pisortat suliffeqarfiutaanni tamani akissarsiat nalunaarsuutaannik imaqarpoq. Suliffeqarfiilli aammalu ingerlatseqatigiilluni suliffeqarfinnut assingusut ataasiakkaat ilaangillat.

Suliffeqarfiit naatsorsuutini ilanngunneqanngitsut ataani allassimapput.

Suliffeqarfiit naatsorsuutini amigaataasut ilanngunneqanngitsulluunniit:

- Pisortani atorfillit nunani allaniittut.
- Pisortat ingerlatseqatigiiffittut ingerlataat (Asiaq, KNR, Mittarfeqarfiit aamma Nukissiorfiit).
- Naalagaaffimmi atorfillit (akunnermusiallit ilanngullugit) (Issittumi Sakkutooqarfik, Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik)

Isumaginnittut, Politi, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit, Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisoqarfia assigisaallu).

- Suliffeqarfiit imminnut ingerlatittut (Namminersorlutik Oqartussanit/kommuninit tapiiffigineqartartut).
- Piginneqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut.

Pisortani atorfillit kisitsisitigut paasissutissaanni killiliineq

Piffissaq nalunaarsuineri atorineqartoq tassaavoq piffissaq akissarsiaqartitsiviusoq.

- Pisortanit nuunneqarsimasut allat akissarsianeersuunngitsut ilanngunneqanngillat (soorlu isumaginninnermi ikiorsiissutit, soraarnerussutisiat assigisaalluunniit ilaanngillat).
- Sulianut akissarsiat ilanngunneqanngillat (soorlu ataasiaannartumik akissarsiat, siulittaasut akissarsiaat, qatserisartut akissarsiaat, kommunalbestyrelsit akissarsiaat, suliunnaarnersiutit assigisaalluunniit ilanngillat).
- Politikerit akissarsiaat akunnerit suliffissatut isumaqatigiiffigineqarsimasut malillugit akissarsiatut isigineqanngillat. Taamaattumik politikerit akissarsiaat pisortani akissarsiani allani akunnernullu taakkununga taamaallaat ilaapput.
- Atorfillit ukiup ataatsip ingerlanerani akunnernit marlunnit sivikinnerusumit sulisimasut (ukiumut naatsorsuutini nalinga 0,001) ilanngunneqanngillat.

Taaguutit nassuiaataat

Suliaqarfik: Taaguut taanna *Namminersorlutik Oqartussani* imaluunniit *kommunini* atorfeqarnermi suliaqarfinnut taaguutaavoq.

Piffissaq tamakkerlugu sulisut: Sulisup piffissaq suliffigisimasaa ukiup ingerlanerani akunnernut suliffissatut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasunut agguarlugu (ukiumut nalunaarsuutit nalingi).

Atorfillit amerlassusaat: Ukiumi ataatsimi sulisut amerlassusaat. Ukiup ataatsip ingerlanerani sulisoq ataaseq arlaleriarluni nalunaarsorsimasinnaavoq, suliffinni assigiinngitsuni arlalinni sulisimappat, ataatsimullu kisitsineri sulisoq ataasiaannarluni nalunaarsorneqassaaq.

Suliaqarfik malillugu agguataarineq: Pisorta qarfinni atorfillit pillugit naatsorsuutit *Classification of the Functions of Government* (COFOG) atorlugu suliarineqarput. Annertunerusumik nassuiaat pisortat aningaasaataat pillugit kisitsisitigut paasissutissani takuneqarsinnaavoq.

Akissarsititsisarneq: taaguut sulisut qaammammusiiallit akunnermusiiallilu immikkoortinneqarnerinut atorineqarpoq

Pisortat naatsorsuutaanni agguataarineq (Naatsorsuutit agguataarnerat):
Agguataarineq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu
naatsorsuiffigisartagaat malillugit suliarineqarput.

Isumaqatigiissutinut agguanneqarneq: Pisortani atorfillit akissarsialerivimmi
isumaqatigiissutinut taasanut agguaaassimapput, isumaqatigiissutillu taakku
isumaqatigiissutinut assigiinngitsunut agguataagaapput.

Immikkoortortaqaarfiit: Sulisut immikkoortortaqaarfimmut
atassuserneqarsimapput. Sulisut immikkoortortaqaarfiit malillugit agguaaneri
akissarsialerivimmi sumiiffinni nalunaarsorsimani malillugit
naatsorsorneqarput inunnullu nalunaarsuisarfik malillugu naatsorsugaanatik.

Kukkunermi pequtaasinnaasut

Piffissaq tamakkerlugu sulinermut akunnerit atorneqartut amerlassusaat:
Akissarsianut nalunaarsuutini sulisimaneq akunnernut nalunaarsugaanngilaq,
akunnernilli amerlassusiiniarneq anguniarlugu aaqqiisoqarpoq.
Qaammammusalinnut atorfinitsitsisarneq tamatigut qaammammik
ataatsimik sivisussuseqartarpoq, qaammatip ingerlanerani
amerlavallaanngitsut suliffimmik aallartitsillutillu unitsitsisaraluartut.
Akunnermusalinnut ullunut 14-inut akunnerit amerlassusaat tassaallutik
akissarsiat assigiinngitsut iluanni akunnerit katinnerat piffissami akunnernut
suliffiusunut katillugit kisinneqarsinnaasut. Taamaattoq akunnernik
katersisoqarsinnaavoq piffissami katersiviusumi akissarsiani
ilanngunneqanngitsunik, akissarsianili tunngaviusuni akunninngorlugit
ilanngunneqarsinnaanngitsunik.

Ilisarnaatinut nassuiaatit
... Paasisutissat pigineqanngillat
.. Paasisutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginniffissaq
Gorm N. Pedersen
E-mail: gnpe@stat.gl

Pisortat aningaasaqarnerat

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

